

Na zadnji javni tribuni »Zbora občanov«, ki smo jo pripravili v krajevni skupnosti Tomačevo-Jarše, so krajanji postavili vrsto vprašanj, na katera nismo mogli takoj odgovoriti. Zato je »Zbor občanov« pripravil razgovor o problematiki te krajevne skupnosti, na katerega smo povabili predstavnike vseh tistih organizacij, ki bi lahko na ta ali oni način reševale problematiko kraja.

Našemu vabilu so se odzvali predsednik izvršnega sveta občinske skupščine Ivan Novak in član Ludvik Jarc, predstavniki Uprave inšpekcijskih služb Ljubljane Franc Gerlovič, Ivan Erker in Anka Gontarev, Helena Sušnik (Soseska), Marko Vittori (Kanalizacija), Teodor Kranjc (Komunalno podjetje Ljubljana), načelnik oddelka za urbanizem pri občinski skupščini Ante Pavič, Andrej Semrl, ki opravlja delo načelnika oddelka za komunalne in gradbene zadeve ter komunalni redar Franc Kremenšek. Na pogovoru je sodelovalo tudi pet predstavnikov krajevne skupnosti Tomačevo-Jarše: Janez Blaž, Dore Grad, Alojz Šcap, Zmago Klavžar in Ludvik Bencak. »Zbor občanov« so zastopali glavni urednik Joško Pirnar, Stane Droljc, ki je pripravil zapis ter fotograf Zlatko Deniša.

Povabili smo tudi predstavnike Viatorja TOZD Mestni potniški promet, Mestnega vodovoda in Elektro Ljubljana mesto, vendar jih žal ni bilo — ne vemo zakaj.

V zelo zanimivem razgovoru smo želeli dobiti konkretne odgovore predvsem na devet vprašanj, ki so jih postavili Tomačevo-Jaršani na javni tribuni.

ODGOVORI NA JAVNO TRIBUNO »ZBORA OBČANOV« V KRAJEVNI SKUPNOSTI TOMAČEVO - VEČ DISCIPLINE IN ODGOVORNOSTI - PREPREČITI ŠIRJENJE BARAK

NAČRT IZPOLNJUJEMO

VPRASANJE: Kako uresničujemo srednjeročni del razvoja občine Bežigrad do leta 1980, ki govori o odstranjevanju barakarskih naselij?

ODGOVOR: Program uresničujemo najmanj tako, kot smo predvidevali, kaže pa, da ga bomo ob taki intenzivnosti dela izpolnili prej kot v petih letih. Lani smo preselili stanovalce iz Dečkove 24 in s tem opravili pomembno delo. Bežigrad je tudi edina občina, ki ima v Ljubljani izdelan program odprave barakarskih naselij, ustanovljen pa je tudi koordinacijski odbor za odpravo barak, ki se redno sestaja.

VPRASANJE: Kakšni so načrti glede barakarskega naselja v Tomačevem?

ODGOVOR: Izvršni svet občinske skupščine Bežigrad si je v tem in tudi prejšnjih mandatnih obdobjih veliko prizadeval za rešitev problema tega področja. Naselje, ki je bilo že od začetka komunalno neopremljeno se je hitro večalo, mi vsi pa smo dajali pre malo pozornosti razmeram, v katerih ti ljudje žive. To so ljudje, ki jih Ljubljana rabi, povabili smo jih v naše mesto, vendar smo jim dali samo delo in ne strehe nad glavo ali pa so dobili delo in streho v samskem domu. Potem pa pridejo za delavci še družine in vsakdo rešuje problem po svoje. Posledica so nemogoče življenjske razmere, pojavi nalezljivih bolezni... To ni problem občine, ampak mesta Ljubljane — ti ljudje bi morali postati enakovredni občani našega mesta, ne pa odrinjeni v barakah.

Kompleksne trajne rešitve pa za barakarsko naselje ni. Tudi če bi investirali v vodovod, kanalizacijo in elektriko, to ne bi rešilo naselja. Leži namreč na poplavnem območju Save, zato se prav lahko zgodi, da Sava poplavi in v tem primeru bodo morali celo človeške žrtve. Za povrh je naselje v najhujšem varstvenem pasu ljubljanskega vodovoda, zato je iz epidemiološko-higienskih razlogov tako naselje na takem kraju nedopustno.

Barake bo torej treba porušiti. Pri razreševanju stanovanjskih problemov naseljenecv pa bodo morale sodelovati delovne organizacije, ki so te ljudi zaposlile, ne da bi jim prej zagotovile streho nad glavo in pa tudi prebivalci barak, ki bodo morali prispevati denar po svojih močeh.

Pri tem je seveda pomembno, da vsi poskrbimo, da se število prebivalcev barakarskega naselja ne bo povečalo. Zato so 1. septembra lani popisali vse stanovalce barak, tako da je za zdaj evidenca urejena. V interesu stanovalcev barakarskega naselja je, da se naselje ne razširi; ker pa ima upravni organ občine evidenco prebivalcev, vsi naknadno priključeni ne bodo dobili nikakršnega stanovanjskega prostora, ko bodo podani pogoji za odstranitev posameznih barak.

Kontrola je v naselju kljub temu potrebna, zato komunalni redar redno pregleduje naselje in je pooblaščen, da za vsako novonastalo barako takoj izda nalogo za rušenje. Tako so pred kratkim porušili šest novih barak. S tem je širjenje naselja prav gotovo zavrto.

VPRASANJE: Ali je možno napeljati vodovod in elektriko do nedovoljenih gradenj?

ODGOVOR: Ne. Ljudje bi radi vodo in elektriko, na kanalizacijo pa kot ponavadi pozabljajo, čeprav bi bila na tem predelu najpomembnejša. Bolj bi morali skrbeti za našo pitno vodo, saj jo črno naselje hudo slabša, saj bi voda razkrajala vse odpadke, ki bi tako še hitreje prodirali proti Hrastju, kjer je zajetje pitne vode. Vemo, kakšna je kvaliteta naše pitne vode, če jo bomo pričeli klorirati in kemijsko predelovati, bo takoj slabša.

Našo vodo pa stalno spravljamo v nevarnost, saj smo dopustili gradnje na varstvenih območjih vodovoda. Stranišča na vodno izplakovanje so brez kanalizacije nedopustna.

Iz enakega razloga ne moremo dovoliti električnih priključkov, saj potem nikomur ne bi bil problem izkopati nekaj metrov savskega proda in narediti vodnjak, dodati hidrofor ter napeljati vodovodno inštalacijo — to bi bilo enako, kot če bi dovolili vodovodne priključke.

Ob tem pa je treba povedati, da je krajevna skupnost Tomačevo problem tudi glede komunale legalnega dela naselja. To je edina krajevna skupnost, ki ni sprejela predlagane rešitve komunalnega problema pred leti, zato še vedno ni kanalizacije. Napeljali smo vodovod, kar je edinstven primer najbrž ne samo v Ljubljani,

ampak sploh, saj je zgrajen vodovod brez kanalizacije. Zato bo krajevna skupnost spet lahko razpravljala o predlogu za rešitev problema: kanalizacijo naj bi sofinancirali tudi občani, tako kot so to naredili že v nekaterih bežigradskih krajevnih skupnostih.

ELEKTRIKE IN VODE NE BO
VPRASANJE: Ali je možno napeljati vodovod in elektriko do nedovoljenih gradenj?

ODGOVOR: Ne. Ljudje bi radi vodo in elektriko, na kanalizacijo pa kot ponavadi pozabljajo, čeprav bi bila na tem predelu najpomembnejša. Bolj bi morali skrbeti za našo pitno vodo, saj jo črno naselje hudo slabša, saj bi voda razkrajala vse odpadke, ki bi tako še hitreje prodirali proti Hrastju, kjer je zajetje pitne vode. Vemo, kakšna je kvaliteta naše pitne vode, če jo bomo pričeli klorirati in kemijsko predelovati, bo takoj slabša.

Našo vodo pa stalno spravljamo v nevarnost, saj smo dopustili gradnje na varstvenih območjih vodovoda. Stranišča na vodno izplakovanje so brez kanalizacije nedopustna.

Iz enakega razloga ne moremo dovoliti električnih priključkov, saj potem nikomur ne bi bil problem izkopati nekaj metrov savskega proda in narediti vodnjak, dodati hidrofor ter napeljati vodovodno inštalacijo — to bi bilo enako, kot če bi dovolili vodovodne priključke.

Ob tem pa je treba povedati, da je krajevna skupnost Tomačevo problem tudi glede komunale legalnega dela naselja. To je edina krajevna skupnost, ki ni sprejela predlagane rešitve komunalnega problema pred leti, zato še vedno ni kanalizacije. Napeljali smo vodovod, kar je edinstven primer najbrž ne samo v Ljubljani,

ampak sploh, saj je zgrajen vodovod brez kanalizacije. Zato bo krajevna skupnost spet lahko razpravljala o predlogu za rešitev problema: kanalizacijo naj bi sofinancirali tudi občani, tako kot so to naredili že v nekaterih bežigradskih krajevnih skupnostih.

PROBLEMI Z AVTOBUSOM
VPRASANJE: Kdaj bo vpeljana avtobusna proga do Tomačevega?

ODGOVOR: V srednjeročnem načrtu razvoja občine in letošnjem programu je zapisano, da mora biti avtobusna proga do Tomačevega vpeljana do konca leta 1977. Tega se moramo držati. Res so problemi zaradi rekonstrukcije Tomačevske ceste in strogih zahtev pri tem, ker je cesta v drugem varstvenem pasu mestnega vodovoda.

Precej ostrije so namreč pogoji za odvajanje meteorne vode; po vsej dolžini bi jo bilo treba odvajati s posebno kanalizacijo v Savo. Zato bodo skušali doseči soglasje z inšpekcijami za postopno rešitev. Tako bi najprej uredili požiralnike in lovilce masčob na obračališču ter tam zgradili poseben zbiralnik vode.

Rekonstrukcija ceste zdaj ni smiselna, saj bodo večja dela potrebna takrat, ko bodo zgradili obvoznico in uredili izvenmestno križanje. Zato se zavzemajo samo za razširitev ceste, tako da se bosta lahko srečala dva avtobusa. S krajevno skupnostjo pa bo treba sodelovati pri dogovarjanju s lastniki zemljišč, ki jih bo treba odkupiti za razširitev ceste.

POSPPRILAVI BODO VSE
VPRASANJE: Kdo skrbi za podiranje praznih barak v naselju in zakaj ostankov barak potem ne odpelje?

ODGOVOR: Komunalni redar naše občine skrbi za or-

ganizacijo podiranja barak. To delo po dogovoru opravlja Komunalno podjetje Ljubljana, ki je doslej barako porušilo in odpeljalo ves material, ki bi lahko služil za postavitev novih barak. Les poberejo bližnji prebivalci, da ga imajo za drva. Ker pa krajanji pravijo, da ostanki barak še bolj onesnažujejo okolje in sem ter tja služijo tudi kot material za postavljanje novih barak, bo Komunalno podjetje odslej odvažalo vse ostanke podrtih barak in teren temeljito počistilo. To sicer precej več stane, vendar bomo morda tudi tako zadržali širjenje naselja.

VPRASANJE: Ali lahko prebivalci sami na svoje stroške nasipajo dovozno

cesto do nedovoljenih gradenj?

ODGOVOR: Ne. Kjer je nekaj zgrajeno na črno — to je poleg nedovoljenih gradenj tudi cesta — je potem nedopustno nekaj delati legalno. Prvič, za to ni denarja, drugič pa bi s tem prvim posegoma, nasipanjem ceste, prevzeli tudi ostale obveze: čiščenje snega, komunalno urejanje itd. Zato Uprava inšpekcijskih služb mesta Ljubljane tega ne more dovoliti, saj bi tako prevzela tudi odgovornost za morebitne nesreče, ki bi se zgodile na tej cesti — ki je legalno sploh ni! Ljudje so vse preveč nedisciplinirani, ne samo v Tomačevem, saj marsikje grade, kjer je pač prostor in tako nastajajo naselja brez pravega reda —

če ne bomo zavestno upoštevali dogovorov in urbanističnih načrtov, bodo kmalu še večje težave pri ureditvi infrastrukture.

NIČ VEČ NESNAGE
VPRASANJE: Ali je možno, da Komunalno podjetje postavi kontejnerje in uredi odvoz smeti tudi iz črnega naselja?

ODGOVOR: Člani komisije, v kateri so bili predstavniki krajevne skupnosti in Komunalnega podjetja tozdr Javna higiena, so lani pregledali ves teren in postavili smetnjake tam, kjer je bilo možno. Pri tem so izpustili področje Tomačevega 55. Krajevna skupnost pa je sestavila seznam ljudi s tega območja, ki so pripravljene plačevati prispevek za urejen odvoz smeti. Ker je onesnaževanje kraja tudi nevarnost za podtalnico, je treba problem rešiti brez odlaganja.

Komunalno podjetje Ljubljana tozdr Javna higiena bo takoj postavilo dva do tri kontejnerje in poskrbelo za reden odvoz smeti. Prav zdaj pa imajo akcijo odvoza kovovnega materiala, zato bodo v sodelovanju s krajevno skupnostjo in vsemi prebivalci poskrbeli za takojšen odvoz večjih količin smeti, ki jih bodo pripravili prebivalci. Stroške za ta odvoz bo nosilo Komunalno podjetje. Potem bo dnevna količina smeti manjša in tako bodo s stalnim praznjenjem kontejnerjev lahko ohranili naselje čisto. Prebivalci pa bodo morali, tako kot ostali Ljubljancani, odvoz smeti zavestno in disciplinirano samplačevati. Pri tem je pomembno, da tisti, ki so se izrazili pripravljeno plačevati ta prispevek, vplivajo tudi na sokrajane.

Problematika krajevne skupnosti Tomačevo-Jarše je res zelo obsežna, tako da presega finančne zmožnosti naše občine. Jasno pa je, da problema kljub dobro zastavljenim načrtom ne bo moč rešiti brez sodelovanja krajevne skupnosti oziroma še bolj natančno prebivalcev barakarskega in črnega naselja. Prvi morajo sami preprečiti novo naseljevanje in sprejeti predlog o skrbi za čistočo naselja, drugi pa morajo ob upoštevanju predpisov počakati na rezultate prizadevanj za legalizacijo njihovih gradenj. Pri tem pa je pomembno, da se naselje ne širi več in da vsi store kar največ, da bi preprečili onesnaževanje naše pitne vode.

Zelo pomembne so tudi obveze delovnih organizacij, ki skladno z dogovorom o minimalnih standardih za delo in življenje delavcev ne bodo smele več zaposlovati ljudi, ki nimajo urejenih vsaj osnovnih življenjskih razmer. Z mnogo dela in veliko denarja bo torej problem, ki je nastal zaradi pomanjkanja discipline in odgovornosti v preteklosti, moč rešiti, od nas vseh pa je odvisno ali se bomo morali tudi v prihodnjih letih ubadati s črnimi točkami.

VPRASANJE: Ali lahko prebivalci sami na svoje stroške nasipajo dovozno

cesto do nedovoljenih gradenj?

ODGOVOR: Ne.

Kjer je nekaj zgrajeno na črno — to je poleg nedovoljenih gradenj tudi cesta — je potem nedopustno nekaj delati legalno. Prvič, za to ni denarja, drugič pa bi s tem prvim posegoma, nasipanjem ceste, prevzeli tudi ostale obveze: čiščenje snega, komunalno urejanje itd. Zato Uprava inšpekcijskih služb mesta Ljubljane tega ne more dovoliti, saj bi tako prevzela tudi odgovornost za morebitne nesreče, ki bi se zgodile na tej cesti — ki je legalno sploh ni! Ljudje so vse preveč nedisciplinirani, ne samo v Tomačevem, saj marsikje grade, kjer je pač prostor in tako nastajajo naselja brez pravega reda —

NATOČIMO SI ČISTE VODE